

V popoldanski seji je v debati radi celine na žito in trgovinskih pogodb izjavil dr. Jankovič v imenu slovenskih tovarštev, da upoštevamo žalostni položaj delavcev, kakor ga je poslanec Jodlbauer slikal, a kot zastopniki kmečkega stanu moramo v prvi vrsti se ozirati na žalostni položaj kmečkega stanu, kajti ne more oporekati dejstva, da se kmetije vedno bolj zadolžujejo, istina je tudi, da žalostne gospodarske razmere vedno večje število kmečkih rodbin silijo, da merajo zapustiti svojo rodno grudo in svoj dom, in konečno je istina, da kmet ne upliva na ceno pridelkov. Vsi ti vzroki nas silijo, da glasujemo jednoglasno za agrarne predloge gospoda Wagnerja.

Pri Elmspinnerjevem predlogu za ustanovitev strokovne šole v Radgoni, v kateri naj bi se naobrazovali opekarji, cementni izdelovalci, je govoril poslanec dr. Verstovšek in zahteval tudi slovenski učni jezik; po njegovem mnenju je šola velike važnosti za celi južni del države, zlasti za malo obrtništvo v slovenskih trgih in mestih. Bolj primeren se mu zdi za tako šolo celjski okraj. Poslanec dr. Verstovšek stavi dva spreminjalna predloga v tem smislu: nemška večina ne sme nikdar slišati o slovenskem delu dežele in je, kakor po navadi, odklonila predloge.

V tej seji sprejel se je tudi še zakon o načelnih določbah za javni vodovod v trški občini Ljubno.

Poslanec dr. Verstovšek je staval predlog, da deželni zbor pozivlja vlado, da osnuje v Velenji strokovno šolo za lesno in stavbinsko obrt s slovenskim učnim jezikom.

Končno je cesarski namestnik še odgovarjal na razne interpelacije, nakar je deželni glavar ob 10. uri zvečer naznanil, da je deželni zbor odgojen.

Politični ogled.

— Državni zbor se je v sredo dne 20. t. m. zopet otvoril. Slovenski poslanci so našli isto jim sovražno ministerstvo pred seboj, kakor so je zapustili pri zadnji zaključitvi državne zbornice. Edino v tem je razlika, da ima to ministerstvo sedaj še več grehov proti Slovanom na svoji vesti kakor jih je imelo ob zaključitvi. V Avstriji so minoli časi, v kojih so nam vladali samo Nemci. Sedaj je prišel čas, ko bodo tudi drugi narodi odločevali o usodi Avstrije. Nemci še delajo sicer nekoliko težav, toda te težave se morajo premagati. In temu velja ravno boj naših poslancev na Dunaju.

— Demonstracije na Dunaju. Povodom bližnje otvoritve parlamenta je napravila socialna demokracija v ljudski dvorani na magistratu shod. Iz vseh dunajskih okrajev so korakali tja socialni demokratje. Cenijo, da je bilo vseh udeležencev okoli 60.000. Istočasno je okoli 10.000 nemških nacionalcev napravilo demonstracijski bumel od Schottenthoru do Goethejevega spomenika. Nemški nacionalci so pred parlamentom peli „Die Wacht am Rhein“ in Bismarck-lied. Ko sta se sprevoda srečala, so se udeležniki psovali in viheli palice. Ob 12. uri je nastal mir. Na tisoče katoličanov pa je popoldne spremljalo prenos Hofbauerjevih relikvij v cerkev sv. Štefana.

— Kranjski deželni zbor. Zasedanje kranjskega deželnega zbora je bilo v soboto zaključeno. Slovenski liberalni poslanci so pred zaključkom seje zapustili deželno dvorano.

— Ožja volitev na Krasu, ki se je vršila v nedeljo, dne 17. t. m., med kandidata S. L. S. dr. Stepančičem in Zlobcem, je imela sledeči izid: Dr. Stepančič je dobil 424 glasov, Zlobec pa 263. Izvoljen je torej Stepančič. S. L. S. ima sedaj devet izvoljenih poslancev.

— Špansko. Položaj na Španskem je zelo resen. Na eni strani raste revolucionarno gibanje v državi, na drugi

strani se množe težave v Afriki in zahtevajo vedno večjih denarnih žrtv, ki jih Španija ne bo mogla dolgo nositi. In uspehov v Afriki ni skoro nobenih. Tako je Špansko razburkano znotraj in nesrečno v svoji neprimišljeni martoški vojni. Med tem ko v Maroku pokajo puške Mavrov in uničujejo špansko vojsko, eksplodirajo v Madridu in v Barceloni bombe in uničujejo vse, kar je blizu vladajočim krogom španskim.

— Grška. Iz Aten javljajo: Grška vojska je sklenila, da spodi s prestola kralja Jurija in odvzame pravico do krone tudi njegovim naslednikom. Za novega grškega kralja bo izvoljen princ Abranski ali pa kakšen nemški princ.

Mala politična naznanila.

Dne 14. oktobra: V Barceloni na Španskem je bil večeraj ustreljen znani voditelj „Svobodne misli“, Ferrer. Dokazalo se mu je, da je vodil tolpe, ki so cel teden ondi pobijale, porušile skoro vse cerkve, zažgale samostane in onečaščevale mrlje. Ferrer se je zagovarjal s tem, da je ves čas delal za „svobodo, omiko in napredek“. — Ogrski državni zbor bo najbrž razpuščen. Govori se, da bo poverjeno grofu Andrassyju, da izvede nove volitve. — Velike turške vojaške vaje se bodo pričele koncem oktobra na bolgarski meji, kar naj bi bila baje demonstracija proti Bolgariji. — Cesar je večeraj sprejel v posebni avdienci japonsko vojaško odposlanstvo, ki je došlo na Dunaj, da proučava vojno organizacijo avstro-ogrške armade.

Dne 15. oktobra: Ogrska kriza se baje reši na ta način, da postane ministrski predsednik grof Ivan Zichy, notranje ministrstvo pa prevzame član Košutove stranke. — V Barceloni na Španskem so izbruhnili težki nemiri. En del mesta je v ognju. — V Bruslju je bil pretekli ponedeljek otvorjen mednarodni mirovni kongres.

Dne 16. oktobra: Cesar bo baje sprejel prihodnji teden v avdienci bivšega ogrskega ministrskega predsednika grofa Khuen Hedervarya. — Poroča se, da so grški kraljevi principi prosili, da se jih odpusti iz armade kot častnike. — Gornje avstrijski in gališki deželni zbor sta se danes odgodila.

Dne 17. oktobra: V Barceloni na španskem se je večeraj v neki kasarni razpočila bomba. Več vojakov je bilo ranjenih. — Ruski car se bo sestal z italijansko kraljevo dvojico v soboto 23. t. m. blizu Turina. — Srbski zunanji minister Milovanović je bil večeraj na Dunaju pri trgovinskem ministru dr. Weiskirchnerju, s katerim je imel daljši pogovor v trgovinskih zadevah.

Dne 18. oktobra: Na Dunaju se je vršil danes ministrski svet, ki so se ga udeležili vsi ministri. — Solno-graški deželni zbor se je danes odgodil. — Večeraj zvečer so napadli Mavri Špance pri Nadorju, a so jih leti zapodili v beg. Mavri imajo veliko število mrtvecev in ranjencev.

Dne 19. oktobra: Španski ministrski predsednik bo podal v najkrajšem času ostavko. — Nižjeavstrijski deželni zbor se je danes odgodil. — Rumunska in bolgarska vlada sta se baje zedinili, da zvežeta svoje železniško omrežje z donavskim mostom.

Razne novice.

* Iz pošte. Za poštno oficijantino v Trbovljah I je imenovana Marija Knez, za poštno oficijantino v Slov. Bistrici Ema Perške.

Iz srednješolske službe. Dosedanji suplent na mariborski gimnaziji gospod Andrej Pribil pride kot tak na prvo državno gimnazijo v Ljubljano.

Telefon. Interurbano telefonsko zvezo Maribor-Celje-Rogačec-Slatina je poštna in državna uprava dovolila. V Rogatecu in Konjicah se napravi javne govorilnice.

Narodno-obrambna enketa se je vršila v Ljubljani v soboto popoldne in nedeljo predpoldne. Razprava je bila temeljita in živahna, in so bile zastopane vse slovenske pokrajine. Da se naše obrambno delo postavi na trden temelj ter se vsestransko organizira, se je sklenilo ustanoviti posebno obrambno društvo.

* V kranjskem deželnem zboru vključ v liberalni obstrukciji delo poslancev Slovenske ljudske stranke vrlo napreduje. V ponedeljek dne 11. t. m. je bil sprejet lovski zakon, ki je za kmeta jako ngoden. Sprejet je bil v isti seji, ki je trajala do pol 2. ure zjutraj, nepretrgoma 17 in pol ure, tudi novi poslovnik in cela vrsta drugih za kmeta važnih predlogov. Sprejem teh predlogov so skušali liberalci zavleči, a vstrajnost poslancev S. L. S. je to preprečila.

Na ustanovni shod Vseslovenske ljudske stranke je došlo 70 brzojavnih pozdravov. Vodja Poljske Ljudske Stranke Jan Stapinski je poslal sledeči brzojav:

Poslanec dr. Šusteršič!

Lvov, dne 16. oktobra 1909.

Odločilno vprašanje naše deželne volilne reforme je danes na dnevnem redu deželnega zbora. Vsak izmed nas je moral na krov! Moja osebna navzočnost pri Vašem narodnem prazniku je zato popolnoma nemogoča. Pozdravljam Vas tem potom kar najprisrčnejše in Vam iskreno čestitam na uspehih, ki ste jih že dosegli, in na novih. Zaupam v popolno zmago naše skupne stvari, ker živim v popolnem prepričanju, da po stoletnih dolgih in trudapolnih bojih stoji Vam ob strani srce in mišljenje cellega poljskega naroda. Zagotavljam Vas najsvetejše, da Poljska Ljudska Stranka ne odneha preje, dokler ne bo ves parlamentarni poljski klub opustil sedanje trenutno oportuniteto, in da bo tudi v politiki udeleževal vsa svoja notranja čustva, da si pribore vse dežele popolno avtonomijo v blagor vseh narodov! Živela S. L. S. in

in njen splošno priznani in požrtvovalni voditelj dr. Šusteršič.

Jan Stapinski.

Goriški nadškof Frančišek Sedej je brzojavil: Pozdravljam in blagoslovim osnovelec Vseslovenske Ljudske Stranke na katoliški podlagi. Živela katoliška zedinjena Slovenija! — Tudi sarajevski nadškof Stadler in škof Šarič sta pozdravila shod. Predsednik izvršilnega odbora moravske katoliške stranke dr. Hruban je poslal ta-le brzojavni pozdrav:

Katoliško-narodni klub pozdravlja Vseslovensko Ljudsko Stranko kot novo sobojevnico za kršćanska in ljudska načela in prava in lepšo bodočnost avstrijskih slovanskih narodov. Živeli in Bog blagoslovi!

* Ustanovnega shoda Vseslovenske ljudske stranke so se udeležili sledeči stajerski poslanci: dr. Korošec, dr. Benkovič, Pišek, dr. Vorstovšek, Vrečko, Novak.

Družba sv. Mohorja v Celovcu je vsled večje dela v tiskarni in ker je izvršila vse knjigovestsko delo v lastni, povečani in z novimi stroji opremljeni knjigovestnici, malo pozneje kakor lansko leto dogotovila letošnji književni dar za svoje člane. Vendar bodo društveniki prejeli knjige tako zgodaj, kakor je bilo v navadi prejšnjega leta. Ko jih bota zima in dolgi večer zbirala na klopi ob topli peči in ob čedni mizi v ketu sobe, bodo že lahko črpali zdravo hrano za glavo in srce iz novih knjig, ki jim je bodo prinesle letos za stari dve kroni precej več kakor druga leta. Razpošiljanje knjig se prične prihodnji teden; najprej jih prejmo najoddaljenejši člani — v Ameriki, Afriki in Aziji — za njimi najbližji — Korušci — potem pa: 1. člani v raznih krajih zunaj slovenske zemlje; 2. poreška, krška in senjska škofija; dalmatinske in bosenske škofije; dja-kovska, zagrebska in ogrska škofije; sekavska in videmska; 3. ljubljanska, 4. goriška, 5. tržaško-koprška, 6. lavantinska škofija. Celovski in vsi udeležki prejema knjige naravnost v tiskarni, naj pridejo čim prej ponje, da nam ne bodo delale predolgo napotja v itak tesnih naših prostorih. Vse književne pošiljke spremlja naša iskrena želja: Daj jim Bog obilo svojega blagoslova!

Knjige Družbe sv. Mohorja je naše uredništvo večeraj prejelo in sicer sledeče: 1. Marija v zarji slave. 2. Sveta maša. Molitvenik. 3. Podobe iz misijonjskih dežel. I. zvezek. 4. Pisana mati. Povest. 5. Navzgor—navzdol. Povest. 6. Slovenske večernice. 63. zvezek. 7. Koledar za leto 1910.

Proti draginji. Pri ministrskem posvetovanju o draginji so posebno razpravljali o sledečih točkah: 1. Znižanje celine na žito, ker je pa odvisno od Ogrske, ki bo gotovo proti temu. 2. Za meso in pecivo se določi najvišja tarifa. 3. Za znižanje cen sočivju in mleku naj bi skrbele združne organizacije; velike važnosti bi bilo tudi, da bi se dosegel neposreden promet med izdelovalcem in vživatljem. 4. Znižanje železniških tarif bi tudi pripomoglo, da odneha sedanja neznosna draginja.

Prošnja. Po toči zelo hudo prizadet naš dopisnik v ormoškem okraju prosi zase in svoje otroke ponošene zimske obleke. Dobrotniki naj jo blagovolijo poslati uredništvu našega lista, ki jo bode dobitniku oddalo.

* Obvestilo. Vojna uprava kupi po trgovskem običaju za Maribor 5900 q pšenice in 5120 rži. Tozaderna ponudbena obravnava se vrši dne 27. oktobra 1909. pri c. in kr. intendanci 3. voja v Gradcu. Kolekovane ponudbe morajo biti najkasneje do 9. ure popoldne na svojem mestu. Po goji se lahko zvejo tudi pri vojaškem oskrbovalnem skladišču v Mariboru.

* Trgovska in obrtna zbornica, na Dunaju je začela večeraj razpravljati o vladni predlogi glede socialnega zavarovanja. Zbornica bo pojasnila svoje stališče napram tem predlogom, po katerih se ima do sedanjega letno zavarovanje 99 milijonov kron zvišati na letnih 175 milijonov. Razpravljalo se bo tudi o spremembi zakona glede osebnih davkov.

* „Estarić“ na Dunaju. Zrakoplovec Rennerji iz Gradca so se v soboto dvignili s svojim zrakoplovom ob navzočnosti cesarja in neštivilne množice. Ta polet je jako dobro vspel. Pri drugem poletu v nedeljo so pa imeli smolo. Zrakoplov je namreč trčil s prednjo polovico ob zrakoplovno uto. Starejši izmed bratov, Renner Aleksander, je padel iz čolnčka na zemljo, a se k sreči ni znatno poškodoval. Ker se je nekoliko pokvaril tudi motor, je veter zgrabil zrakoplov in ga podil v smeri proti severozapadu preko stolpa Štefanove cerkve. Ves ta dogodek je opazovala množica več nego 50.000 ljudi. Oba na tleh se nahajajoča Renner oče in sin sta se vsedla v avtomobil ter jela dirati za zrakoplovom, ki se je v Strebersdorfu brez vsake nevarnosti spustil na tla. Rennerji so se vrnili z avtomobilom na Dunaj, kjer so jim prejeli navdušene ovacije.

* Liberalci o ljudstvu. Slovenski liberalci poznajo kmečki in delavski stan le takrat, kadar ga rabijo. Rabijo ga pa v prvi vrsti ob času raznih volitev. Tistikrat so liberalci z našimi kmeti in delavci nad vse prijazni, obetajo jim zlate gradove in nebesa že na zemlji, ako volijo liberalne kandidate. Hlinijo se tudi, da so dobri kristjani in da jim ljudstvo raje veruje, si obesimo okoli vratu celo rožni venec. Ko so pa volitve končane, tedaj je pa tudi z vso liberalno prijaznostjo in naklonjenostjo napram ljudstvu proč. Kmet postane zopet zarobljen in neumen, kakor je bil pred volitvami. Nesramni so liberalci celo tako, da javno v časopisih imenujejo slovensko ljudstvo neumno („Slovenski Narod“ z dne 13. t. m.). Se grše pa piše „Soča“, glasilo goriških liberalcev o priliki padca liberalnega poslan-

(Malo prihodnjak)

ca Strelja, ki so ga Kraševci vrgli: „Slučaj, ki se je primeril državnemu poslancu Strelju, nima kmalu primere v zgodovini. Ljudstvo, ki je tako fikcijsko, ne zasluži, da se njegovi najboljši sinovi žrtvujejo zanj. ... Pravi, resnični, celi može morajo z žalostjo zbežati od takega pokvarjenega ljudstva.“ Liberalci imenujejo brez sramote naše kmečko ljudstvo neumno, fikcijsko in tako pokvarjeno, da morajo z žalostjo zbežati od nje. Priporočamo vsem slovenskim liberalcem, da ubogajo „Sočo“ in takoj zbeže od slovenskega ljudstva kam daleč, magari na Kulukafersko, kajti čim bolj bodo liberalci oddaljeni od slovenskega ljudstva, tem bolje se bo temu godilo.

* „Učiteljski Tovariš“ vabi in pozivlje svobodo miselne učitelje, naj povsod ustanavljajo „Sokola“. Značilne so pa besede, ki jih navaja glede naših telovadnih odsekov. Pravi tako-le: „Klerikalni telovadci hočejo biti Sokoli, prevzeli so nekaj znanosti Sokolov, gre jim za efekt, nimajo pa idej in podlage, in telovadba brez vodilne ideje je ko stroj brez strojnikov. Njim gre le za mladino; četudi se nimamo bati njih plitvih (!) organizacij, je vendar naša dolžnost, da pridobivamo vedno, zato vzgajamo svojo mladino in ne pustimo je zavesti klerikalcem v nizki fanatizem“. Tako „Tovariš“. Pustimo učitelje, naj ustanavljajo „Sokola“, ako imajo toliko časa in ako se hočejo ljudstvu še bolj odvajati, ampak povdarjati moramo, da naši Orli nikdar in nikoli nečije biti Sokoli, ker Orli stoje na krščanskem, Sokoli pa na svobodomiselnem stališču. Kar se pa tiče idej in podlage in plitvosti, imamo pa samo pomilovalen posmeh. Edini stavek, ki ga podpisemo z obema rokama, je v „Tovarišu“ nauk mladim učiteljem: „Zamenjajte vrček in cigareto z znanstveno knjigo, ki vam bo širila obzorje po vesoljnem svetu, vam dajala vpogled v vse stroke znanosti in vas usposobljala za uspešno narodno delo.“ — „Tovariš“ mora že poznati svoje! Vsekakor bo mladim učiteljem boljše in bolj koristno, pustiti vrček in cigareto, kakor pa ustanavljati sokolske župe!

* Trst — turska železnica — London. S 1. oktobra t. l. se je napravilo novo, izredno ugodno zvezo med Trstom c. kr. drž. žel. čez tursko železnico in Londonom. Brzovlak št. 2, ki odhaja iz Trsta c. kr. drž. žel. ob 5. uri popoldne in dospe v Monakovo ob 6. uri 30 minut zjutraj, ima tam direktno zvezo na brzovlak št. 67 v Frankobrod, Kolin in London, ki odhaja iz Monakovega ob 7. uri 5 minut zjutraj, in dospe v Frankobrod ob 1. uri 28 minut, v Kolin ob 5. uri 44 minut, v Ostende ob 10. uri 51 minut ponoči in v London ob 5. uri 38 minut zjutraj. Cela vožnja iz Trsta c. kr. drž. žel. do Londona traja tedaj le 36 ur 38 minut. Radi udobnosti potujočega občinstva je preskrbljeno v obeh meri. Iz Trsta c. kr. drž. žel. do Monakovega vozi en direktni voz I. in II. razreda, izven tega en spalni voz; na progi Monakovo-Bruselj vozi 1 jedilni voz in med Monakovim-Ostende oziroma Kissingen vozovi brez izjeme. Ker je ta zveza spojena z brzoparniki avstrijske Lloyda iz Dalmacije, Aleksandrije, Carigrada itd., je pač poklicana, da si osvoji promet med orientom, adrijskim morjem in Angleško. Enako hitro zvezo v obratni smeri se bo bržkone oživilo v poletju prihodnjega leta.

* Naj je potreba ali ne, ampak naša narodna dolžnost zahteva, da vsa pisma, dopisnice in druge poštno pošiljke kolekujemo z obmejnimi kolkom.

* Najboljše in najcenejše so vžigalice: V korist obmejnemu Slovincem, katere so v rabi že pri tisočih in tisočih Slovincih, pa so vsi z njimi zelo zadovoljni. Nobeden kadilec in nobena kuharica naj ne rabi drugih, ker so te najboljše.

* Strel v vlak. Zadnjo nedeljo je na tržaški brzovlak v bližini Wildona nekdo streljal. Potrta je šipa v kupeju, v katerem so se nahajali štirje gospodje, med njimi tudi dr. Štuhec iz Ptuj. Sreča v nesreči je bila, da je strel izgrešil cilj in ni nobeden gospodov ranjen.

* Odličen prvoborilec katoliške misli na Predarlskem umrl. Te dni so v Dornbirnu na Predarlskem pokopali odličnega moža, ki je v kratkih letih strel prejel vsemogočni liberalizem v deželi; to je bil bivši državni in deželni poslanec in trgovec Ivan Thurnher. Do leta 1870. je zlasti po milosti liberalno navdahnjenih oblasti vladal na Predarlskem liberalizem skoro neomejeno; tedaj pa je nastopil Thurnher, snoval za ljudstvo kasne in za vso deželo skupno ustanovil ljudsko društvo, pričel izdajati društveno glasilo „Vereinsblätter“ — sedaj „Landbote“, — ki ima danes 10.000 stalnih naročnikov ter z drugimi vrliimi možmi prehodil križem vso deželo, prirejal je shode, na katerih je ljudstvu odpiral oči o vrednosti liberalizma. Uspehi so bili sijajni. Preje je sedelo v predarlskem deželni zboru 15 liberalcev in le 5 konservativcev; od leta 1870. dalje pa se je položaj popolnoma obrnil, tako, da je bilo odslej 16 konservativnih in le 4 liberalni poslanci. Maja letos pa so liberalci izgubili še dva mandata, in jim je ostal le še mandat mesta Bregenz in pa mandat trgovske obrtniške zbornice. Žrtve pokojnega Thurnherja so torej obrodile najlepši sad! Čast spominu tega odličnega ljudskega moža!

Mariborski okraj.

m Mariborska bazilika je dobila nov juvel ali kras, oltar sv. Križa v juž. stranski ladji. Po načrtih dunajskega arhitekta Rih. Jordan ga je iz raznovrstnega marmorja izdelal mariborski mojster Karl Kocijančič, križ s podobo Križanega, kipa Matere božje in sv. Janeza ter reliefno podobo vic pod križem je izdelal Ed. Kupowsky, primerno pozlatil je vse delo Vilj. Strach. Oltar stane 8500 K. Obenem je dobila

bazilika 7 novih izpovednic, katere je izdelal umetniški mizar Janez Rossmann po 1400 K. Posvečenje novega oltarja se je vršilo v nedeljo, dne 17. oktobra t. l. Na predvečer so mil. knezoški prenesli svete ostanke, ki so bili drugi dan vžidani v oltarno ploščo, iz škofijske palače v baziliko ter tam s stolnim kapiteljem in z oo. frančiškani opravili zapovedane cerkvene molitve ali dnevnice v čast peterim svetim mučencem. Na praznik začelo se je sveto opravilo ob osmih zjutraj. Pomenljivi obredi oltarnega posvečenja in blagoslovljenja podob na oltarju, novega križa za procesije in novih izpovednic so trajali do ¼ na 11. uro. V enourni slovenski pridigi so nato prevz. posvetitelj opisali novi oltar ter na podlagi besed sv. Pavla: „S Kristusom sem na križ pribit; živim, toda ne jaz, živi pa v meni Kristus“ opominjali vernike, ki so napolnjevali vse prostore v baziliki, k svetemu posnemanju križanega Zveličarja po vzgledu sv. Frančiška, ki je po svojem prostovoljnem ubožstvu in zatajevanju samega sebe, po svoji pokorščini in zlasti po svetih ranah bil celo podoben Kristusu na Križu. Od ¼ na 11. do 12. ure so mil. nadpastir pri novoposvečenem oltarju ob asistenci stolnega kapitelja in oo. frančiškanov peli slovesno pontifikalno sv. mašo, potem pa z ozirom na Pavlov rek: „Mene pa B. varuj, da bi se z drugim hvalil, kakor s križem Gospoda našega“ v enourni nemški pridigi ganljivo slavili trojno zmago slavnje sv. križa: Les sv. križa nadkriljuje vsa druga drevesa, križ je svet premagal ter preobrazil njegove šege, križ je knjiga, iz katere so zajemali največji učenjaki svojo znanost. — Z zahvalno pesmijo in z zakramentalnim blagoslovom je bila ob ¼ na 2 popoldne dostojno in pobožno zaključena izpodbudna slavnost, ki je zapečaten dogodek v zgodovini bazilike Matere milosti.

m Maribor. Izpred sodišča. V številki z dne 23. septembra t. l. smo pomotoma poročali, da je bil radi neprevižnega ravnanja z orožjem obsojen posestniški sin Anton Beranič iz Cirkovec na pet mesecev strogega zapora. Beranič je bil obsojen le na šest tednov zapora. Toliko resnici na ljubo.

Izpred sodišča. V sredo popoldne so se morali zagovarjati pred mariborskim sodiščem obtoženci J. Spes, tesarski mojster in podjetnik, bivši zidarski mojster Ledinegg in zidarski mojster Karl Stupan iz Slov. Bistrice. Obtoženi so radi prestopka goljufije, ker sta zadnja dva napravila Spesu ponarejeno učno in usposobljenostno izpričevalo. Spes je namreč pred nekaj časom vložil prošnjo na c. kr. namestništvo za dovoljenje koncesije kot zidarski mojster. Prošnjo je priložil učno izpričevalo od Ledinegga, pri katerem se je Spes izučil v zidarski obrti in praktičnem in teoretičnem stavbenem vodstvu ter izpričevalo Stupana, v katerem zadnji potrjuje, da je bil prošnik pri njem dolga leta kot polir. Ta izpričevala so pa spoznali sedaj za nepravilna in resnici ne odgovarjajoča. Stavbinska družba je oddala celo zadevo sodišču. Razprava se je preložila, ker se bodo pozvale važne priče za dokaz, da Spes ni bil nikdar sposoben za samostojnost v obrti. Ledinegg je pri sodnji sam izpovedal, da je napravil Spesu na njegove vedne prošnje izpričevalo, ki ne odgovarja resnici.

m Nepoboljšljiva tatca je Terezija Ogrin, doma iz Rotenbrega. Bila je že štirikrat kaznovana zaradi tatvine in je sedaj zopet za nove tatvine, ki jih je izvršila v Hudem kotu pri Mariji, Gregorju in Ignaciju Miklave in Jožetu Mlinar, dobila tri mesece strogega zapora.

m Gorica pri Račjem. Tukaj je umrl v noči zadnje sobote posestnik Franc Čelofiga. Našli so ga v nedeljo zjutraj mrtev na vozu. Govori se, da je vzrok smrti alkohol.

m Ali je treba vedno zvoniti? Povdarja se povsod tolikokrat, rabite le materinščino vsepovsod. Kajti uradniki so dolžni obbežati z vami v vašem jeziku. In če ste primorani iskati na kolodvorih kakih pojasnil ali pa okrepčila v kolodvorskih restavracijah, tedaj se tudi to lahko zgodi slovenski. Pred nedavnim časom sem se mudil v kolodvorski restavraciji na Pragerskem. Naročil sem si kavo. Za menoj pride mož, ki zahteva „supenflaš mit esigkren“. Poznal sem ga že od daleč, da je Slovenec. Tudi vsi okoli stoječi, sami Slovenci, so se posluševali samo le blazene nemščine. Ko sem hotel plačati, kličem trikrat natakarja „plačat“, in šele v četrti poziv sem ga priklkal. Z odločnim nastopom bi se jili moralo poučiti, da smo mi z drugimi vred enako vredni. Da pa zna jo slovenski, me je poučil naslednji dogodek, ki sem ga tudi takrat doživel. Neki fant si hoče kupiti klobaso in vpraša, koliko stane. Šest krajcarjev. Ker se povsod po trgovinah dobe te klobase po pet krajcarjev, je rekel: Pet Vam dam. Natakar pa mu nato odvrne: Ali mislite, da ste pri „šintarju“?

m Sv. Lenart v Slov. gor. K prireditvi ob priliki blagoslovljenja nemške šole pričujemo še sledeče: Nemško časopisje piše, da je bila velika večina hiš v trgu okrašena z zastavami, kar pa ni res. Trg St. Lenart šteje sedaj 95 hišnih števil, zastave so pa vsele samo iz kakih dvajsetih hiš. Omeniti še imamo, da je zastava visela tudi iz Aublrove gostilne, v katero zahaja ves št. lenarski štab Narodne stranke. Liberalci so to v nedeljo videli, tri dni niso obiskali gostilne, četrti dan smo pa zopet vse videli sedeti v tej protislovenski gostilni. To je menda izvajanje gesla: Svoji k svojim po liberalnem receptu.

m Sv. Rupert v Slov. gor., dne 17. oktobra 1909. Odprto pismo gospodu Jožetu Čuček, pomožnemu učitelju za okraj Konjiški. — V „Dnevniku“ in „Nar. L.“ bilo je

natisnjeno: „Vendar je enkrat Strmšek strepetal“, katere besede bi baje bil jaz govoril. Pozivljam Vas očitno, da Vi gospod učitelj Jožef Čuček, s katerim edinim sem jaz govoril o smrti g. nadučitelja Strmškega in sicer takrat, (jaz Vam pomagam, ako bi Vas spomin zapašal), ko ste prinesli ubožni list v podpis, da Vi gospod učitelj, ponavljam, govorite besedo in sicer tudi na očitnem mestu saj v 10 dneh, kar mi blagovolite dostaviti. Potem bom pa jaz govoril. Ivan Pajtlar, župnik.

m Sv. Rupert v Slov. gor. Študent Ernest Čuček si je hotel pesmico zapeti. Pa oj, kosmata ušesa, pač ni šlo! Mi bi tega ne omenjali, ker res ni vredno časnikaškega papirja, — toda mladi pevec se je predznil reči: „Bila bi zalitev mojih umetniških čutov“, — ako bi namreč poslušal naše vrle fante in dekleta, ko so pri uprizoritvi gledališke igre v našem bralnem društvu tudi krepko zapeli. Fantje in dekleta pa pravijo, da se lepo zahvalijo za take umetniške čute, s kakršnimi se Ernest ponaša. — Še ni zelo hud tabak, ali kaj?!

m Sv. Benedikt. V soboto, 16. t. m. smo tukaj pokopali veleposestnika Franca Fekonja iz Trotkove. Primerno se mi zdi temu odličnemu narodnjaku postaviti mal spomenik, ker cel okraj čuti zgrubo pokojnika. Obiskal je 1858. v Mariboru takratno spodnjo realko. Vrnivši se domov je prevzel po očetu veliko gospodarstvo, katerega je zdajno povečal. Zvest svojemu narodu je vedno stal v prvi vrsti proti nasprotnikom. Bil je skozi 20 let ud okrajnega zastopa sv. lenartskega, in kot tak ud okrajne hranilnice. V domači župniji ud obstoječe „Posojilnice“, kjer je z besedo in dejanjem pomagal. Časnega pogreba so se udeležili znanci in ljubljenci njegovi iz celega okraja, „Okrajni zastop“ sv. Lenarta, Hranilnica od tje je poslala svoje zastopnike. Ko nam v trdem boju ob meji primanjkuje navdušenih in značajnih možev, ga bomo bržkone pogrešali. Naj mu bude lahka domača zemlja!

m Sv. Anton v Slov. gor. Naše katoliško bralno društvo je zadnjo nedeljo priredilo veselico z igro: „Starinarica.“ Fantje in dekleta so svojo ulogo dobro izvršili. Sodelovala sta domači tamburaški in pevski zbor, ki sta točke pri veselici povzdignila, kakor tudi pozneje oživljala prosto zabavo. Napovedani govor je imel tajnik Z. S. M. iz Maribora.

m Umrl je dne 18. t. m. ob ¼ 8. uri zjutraj pri Spodnji sv. Kungoti tamošnji župnik Alojzij Vojsk, star 56 let. N. v m. p.!

m Slov. Bistrica. Na tukajšnji železniški progi se je zgodila zadnjo nedeljo velika nesreča. Posestnik Simon Švagan iz Lukanje vasi je šel iz mesta domov. Ko je šel čez progo, je pripihal ravno vlak, ki ga je vrgel po šinah in usmrtil. Nesrečni mož je bil 46 let star in zapuščal ženo s sedmimi neoskrbljenimi otroki.

m Maribor. Dramatično društvo priredi v pondeljek 1. novembra v Narodnem Domu žaloigro „Mlinar in njegova hči“.

Ptujski okraj.

p Ali je res? Na Ptuj bodo skoro tudi vrabci znali čivkati „Wacht am Rhein“, ker to vsenemško pesem splošno pojejo in življajo otroci in veliki, zlasti pa rokodelniški učenci, ki imajo svojo trgovsko oz. obrtno šolo, kjer se je gotovo učijo kot prvi in glavni predmet.

p Haloze. Naš somišljenik nam piše: Branje se nagiba h koncu in nas je splošno zadovoljilo. Mošt je imel 10 do 14 stopinj, po nekod tudi do 16 stopinj. Kupci plačujejo mošt po 9 do 13 krajcarjev.

p Sv. Urban pri Ptuj. Dne 13. t. m. imelo je naše gospodarsko bralno društvo zabavni večer s žaloigro, šaljivo pošto itd. v gostilni g. J. Čeh-Pöcl. Ob enem obhajala se je odhodnica vrliga narodnjaka Jožefa Skoliber, ki je odšel k vojakom. Bil nam je zvest delavec, nepremakljivega značaja, in želimo, da bi se, ko dosluži vojske, zopet jednak vrnil. — Vele slabega jesenskega vremena nam je letošnja vinska trgateg delala ovire. Vendar je dala trta povoljno in dobrega mošta. Sadrž sploh ni bilo. Krme zaradi suše povsod primanjkuje.

p Sv. Bolfenk v Slov. gor. Te dni je dobila naša občina Trnovska ves novega predstojnika g. Jakoba Čuček, najbolj zavednega in odločnega narodnjaka v celi občini. Nemškutarije v občini je torej konec. Kakor en glas gre po občini: Vrli mož naj dolgo in srečno župani!

p St. Janž na Dr. polju. Tu se zaporedoma pripeti, da izostanejo vaši listi, kakor „Slov. Gospodar“ in „Straža“. Nekateri naročniki po tri številke „Slov. Gospodarja“ niso dobili v roke, in to zaporedoma. Kdo je kriv? Za sedaj je znano toliko, da je neki g. učitelj, ki je na poštnicah, si vzel od poštnega sela časopis, ki je bil na nekoga drugega naslovljen. Za danes zamolčimo ime dotičnika. Če se to še zgodi, bomo prišli z imeni na dan.

p St. Janž na Dr. p. Slavno uredništvo! Z ozirom na dopis g. kaplana Agrežu v predzadnji številki Vašega lista zadevajočo mojo osebo, prosim na podlagi paragrafa 19 tiskovnega zakona, da objavite v prihodnji številki naslednji stvarni popravek: Ni res, da Vas, gospod kaplan, po raznih liberalnih listih na grd način bhatim, res pa je, da Vas ne bhatim. Ni res, da Vas še neki začudeno opozarjam, da na vse molčite, pač pa je res, da Vas ne opozarjam začudeno. Ni res, da se me iz previdnosti izogibljete, res pa je, da ste me opetno v svojo družbo vabili, res, da ste me kot svojega gosta še strastno napadali, in res je slednjič, da se Vas jaz iz previdnosti izogibljam. S spoštovanjem Janez Reich, nadučitelj. — Opomba uredništva: Kdor prečita ta popravek učitelja Reicha, takoj razvidi, da ima pred seboj malenk-

stnega človeka, ki uporabi radi vsako priliko, da se prepriča s svojimi nasprotniki. Nam je g. nadučitelj Reich hkrati znan iz Sv. Bollenka, od koder smo dobivali zanimive dopise o delovanju njegovega sina za družbo sv. Cirila in Metoda. O priliki se lahko še tudi o tem pomenimo.

St. Janž na Drav. polju. Poročali ste že o regulaciji Drave. Niste pa še prinesli pritožb kmetov radi velike krivice, ki se jim godi. Načrt regulacije, ki je bil v prvotni obliki za nas posestnike jako ugoden, ta načrt se popravlja po vplivu prvega delovodja Brucka, nam v škodo. Posledica tega popravljanja je bila, da nam je vzel veliko rodovitnega sveta pred nosom tako rekoč izročil Dravi. Pa temu kmečkemu neprijatelju še to ni dovolj. Zopet hoče graditi, in — mislite si — posuhem, gosto obraščenem svetu, da nam odtrga velik kos rodovitne zemlje, ki nam je dosedaj dajala šp. ni vzela; v namestilo pa nam hoče pustiti puščavo na levem bregu. Če se bo pustilo Brucku tako delati, povzročil bo velikanske regulacijske stroške, zavlačil bo regulacijo, nam posestnikom in našim potomcem napravil veliko škodo. Ali ni Slovenca, ki bi mogel voditi regulacijo? O pač! Pa so na svetu ki mislijo, da je Slovenec samo za tlako! Prosimo lepo gg. poslance Kmečke zveze, naj se zavzamejo za nas! Če bomo uslišani, ne bomo imeli haske le mi temveč tudi regulacijski sklad. Tudi delo se bo jako pospešilo, kar bo v splošni blagor. Hofrat Ploj nam je pred dvema leti obljubil pomoč, pa svoje obljube ni držal.

Na Vurbergu bo politično zborovanje v nedeljo, dne 24. oktobra. Prideta oba teželna poslanca poročati. Kmetje, pridite v obilnem številu! Shod je po sv. maši v stari šoli.

p Škole pri Pragarskem. Od časa, kar ima Korošec Zepa nepotrebno krmo, ni več miru v naši vasi. Takaj vprašam našega župana, ali mu je znano, da ima muziko in svoj bal. Župan, kdo pa mu da dovoljenje za njegov bal in da je krma brez postavno uro odprta? Ako mu Vi, župan, date dovoljenje, koliko pa plača v občinsko kaso, ali kje je tisti denar? Zakaj tega ne zabranite, da bodo naši otroci doma. Ne vemo, zakaj se gg. žandari za to ne pobrigajo. Drugokrat se bomo naravnost obrnile na c. kr. glavarstvo. Žene—matere, Vas pa kličemo, ko otrok ali mož ne bo o pravem času doma, le pojdimo k Korošcu po nje, kakor smo že nekatere storile. Žene—matere.

p Ptuj. Prihodojo nedeljo t. j. 24. t. m. po večernih bode imelo „Krievinsko bralno društvo“ pri g. Vilčniku na Spodnji Grajeni svoj običajni občni zbor. Po navadnem vnapredu je poučni govor. K mnogobrojni udeležbi najljubše vabi odbor.

p Majšperk. Zahvala. Sl. okrajni odbor v Ptaju je daroval šolskemu vodstvu v Majšpergu za nabavo novega čebelnjaka 60 kron podpore, za kateri velikodušni dar se tem potom najiskrenejše zahvaljuje Jožef Lovrec, šol. vodja.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomer. Trgovina s cementom in izdelovanje cementne robe sta se letos v Ljutomeru močno povzdignili. To je posledica nizke cementne cene. Dočim je prej sodček 200 kg stal 12 K, ga sedaj v Ljutomerskih trgovinah dobi par kron ceneje. Povod nizki ceni cementa dala je tvrdka A. Huber (Lenc), ki je letos upeljala trgovino s cementom. Pametna in solidna konkurenca imenovane trgovine je povzročila po kratkem burkastem valovanju gospodarskega boja v cementnih cenah stalno nizko ceno cementa, tako da si zamore vsakdo za malo denarja omisliti trpežne cementne izdelke. Seveda se mora cement dobavljati iz priznane solidnih tovarn, kakor je judendorfska, iz katere Huber-Lenc naroča velike cementne množine. Priporočamo to trgovino v vsakem oziru odjemalcem kot solidno v blagu in v cenah.

1 Ljutomer. Bratvo smo že večinoma dokončali in nas je v obče zadovoljila. Od začetka so strašile majhne cene, sedaj v pretečenem tednu pa smo ga le prodajali po 30 do 42 vinarjev liter. Sladkorja je imel mošt povprečno 17 stopinj, po nekod tudi do 19, 20 stopinj.

Ljutomer. Umrla je 14. t. m. gospa Katarina Mohorič, posestnica na Podgrađu, po dolgi in mučni bolezni. Pokojna je bila mati g. dr. Franca Mohoriča, c. kr. sodnega tajnika v Ljubljani. Dobri, blagi materi večni mir!

1 Ljutomer. Pretečeni teden se je od nas odselila gospodična Erna Razlag, učiteljica v pok., v Ptuj. Odhajajoča je učiteljica pri nas 18 let ter znala vneti svoje učence za vse lepo in dobro. Bila je vseskozi izborna učiteljica, zato jo bomo zelo pogrešali. Ob vpokoju izročil ji je sl. okrajni šolski svet Frano Jožefove šole za njeno uspešno delovanje v blagor mladine pohvalno pismo. Tudi izven šole ni zamudila svojih narodnih dolžnosti. Vodila je neustrašeno četo naših vrlih mladenk, za kar ji izrekamo za ves trud najiskrenejšo zahvalo. Bog Vam daj, blaga gospodična učiteljica, na novem mestu mnogo sreče, mir in blagoslov!

1 Položaj vinogradnikov. Odlični kmet iz Murskega polja nam piše: Brati smo pričeli. Mnogo bomo nabrali, le deževje zadnji čas nam je preprečilo, da kakovost ni ravno taka, kakor smo pričakovali. Kupci se že tudi oglašajo in čujte, kako ceno nam ponujajo: Deset do 20 vin. za liter. Ali ni to nekaj, kar mora našega že tako ubogega kmeta popolnoma uničiti. Celoletno delo in to tako drago, razni material in drugo je stalo stotine in stotine, sedaj pa, sedaj, ko bi se vsaj nekaj odškodoval za vse to, pa ne more svojega blaga spraviti v denar, če pa proda, potem pa za sramotno ceno. Gostilničarji na Koroškem, Kranjskem in drugod, kjer kupujete razna dalmatinska in istrijska vina, morda celo od Lahov, pridite k nam po vino! Mnogo je še lanskega, ki se lahko kosa z vsakim dalmatincem in istrijancem, mnogo ga bomo pridelali letos. Pridite torej v Slovenske, Ljutomerske in ormoške gorice,

vsj imamo dobro vino, sladek mošt in ugodno železniško zvezo!

Veržej. Odgovor „Narodnemu Dnevniku“ štev. 216. zaradi prestopka pašne prepovedi, s katero delajo po trških gozdih velikanske škodo celih 9 let. Trški gozd imajo že med seboj razdeljen več kot 100 let in obstoji zemljeknjižno zemljiškega kompleksa komaj 200 oralov gozda in 30 oralov pašnika. Mnogo let so bili s pašnikom zadovoljni, ni bilo nobenih prepovedi. V zadnjih starih letih so začeli delati škodo z živino po glavnih delih gozda, in niso bili zadovoljni s pašnikom, ki so ga imeli že več kot sto let. Začeli so se pripraviti in delati škodo po gozdih, in večina tržanov se je morala obrniti do politične oblasti. Bila je komisija dne 12. maja leta 1909. Ni res, kakor piše „Narodni Dnevnik“. O. kr. okrajno glavarstvo je prepovedalo pasti v vseh delih gozda in so bili kaznovani vsak deset kron in dva dni zapore zaradi jezika. S pašnikom, katerega je c. kr. okrajno glavarstvo odločilo, niso bili zadovoljni, hoteli so si zasvojiti cele trške gozde kot lastni pašnik, za katerega je delal največ tržan Anton Seršen. Komisijo je moral tudi sam plačati, ker jo je sam zahteval. Zahtevalci pa se niso hoteli prepričati, da bo c. kr. okrajno glavarstvo v tem slučaju kaznovalo z globami zaradi gozdne prepovedi, so se ustavljali in niso ubogali. Kazni so morali plačevati zmirom naprej. „Narodni Dnevnik“ piše, da so plačali že 500 kron. Ubogi tržani so trpeli mnogo škode po svojih gozdih. Od tistega časa ni miru. Pokojni župan Jožef Ostro ni tožil za pašnik, kakor piše „Narodni Dnevnik“, on se je potegoval za gozdno postavo in za svoje tržane. Nikoli niso bile njegove tožbe izpodbite, kakor dr. Kukovec v svojem dopisu napačno poroča. Ko je v. kr. okr. glavarstvo kaznovalo prvič, vložili so se rekurs na c. kr. namestništvo v Gradec in na c. kr. ministrstvo na Ljubljano. Njihove prošnje so se vlekle dve leti in so bile spodbite. Prišel je čas plačila in c. kr. okrajno glavarstvo je prvič zarubilo dne 21. avgusta leta 1908. Ni tako, kakor piše „Narodni Dnevnik“. C. kr. okrajno glavarstvo je po postavi kaznovalo, in je tudi iztirjalo. Neki tržan je celo na glavarstvu rekel, da ne plača. Dolgovali so do letos (dne 22. maja). Dne 22. maja so močno rubili in prodali so jim nekaj živine in nekaj pšenice. „Narodni Dnevnik“ piše, da so bili tržani kaznovani z zaporom. Kaznovan pa je bil le en tržan zaradi žaljivih besedi, ki jih je povedal sodniku v obraz. Dne 8. julija je bila druga komisija zaradi pašnika. Ni plačal komisije samo eden, kakor piše dr. Kukovec v „Narodnem Dnevniku“, plačali so jo vsi skupaj, največ takšni žetlarji, ki pri pašniku nič nimajo. Vidi se, kakšni lažnjivci je „Narodni Dnevnik“, ker navaja imena, katerih nismo še nikdar slišali. Gospod Anton Seršen pa si je največ sam kriv svojega plačila zaradi nesrečne paše, za katero se potegujeta g. nadučitelj Franjo Cvetko v Vučjivasi in dr. Kukovec, dež. poslanec Narodne stranke. „Letos na binkoštno soboto so močno rubili,“ piše „Narodni Dnevnik“, to pa ni res, ampak dobili so opomin le tisti, kateri so se dne 22. maja poskrili in niso hoteli plačati. Kukovec ne pozna razmer v našem trgu in tudi ne ve, zakaj so se tržani pritožili na glavarstvo. G. dr. Kukovec, ali ne poznate gozdnih postav?

Slovenjgraški okraj.

s Slovenjgradec. Začetkom oktobra sem se mudil nekaj dni v Slovenjgradu, pa sem zvedel marsikaj. Nekaj časa že straši griza v tem okraju, zlasti v St. Martinu in St. Miklavžu. Precej ljudi je že vsled nje pomrlo. Ko se je jela blizati tudi mestu, so takoj zaprli tamošnje šole za teden dni; ker se pa v tem času ni pojavil nobeden slučaj v mestu, so jo zopet otvorili, a samo za mestno dečo, učenci iz okolice so že kontamincirani za štiri tedne. Na cesarjev god sem bil v mestni cerkvi pri „cesarski“ maši, tudi otroci iz mestne šole so se je udeležili, a čudom sem se čudil, samo kakih 50 jih je bilo. Za teh 50 učencev pa vendar ni treba štirirazredne nemške šole? Potemtakem mora obiskovati to šolo najmanj dve tretjini okoličanov. Nisem se motil. Reklo se mi je, da res pohajajo v nemško šolo otroci iz Starega trga in še bolj iz „narodnega“ St. Martina. Ni li to breza za tamošnjega nadučitelja? Izpred nosa pa mu vhaajo otroci v drugo šolo! Bili ne bila tu njegova in drugih „narodnjakov“ agitatorična sila bolj na mestu, kakor za časa volitev? Najbrž se ti „narodnjaki“ vnamajo za dr. Kukovecovo geslo: več nemščine v šolah. Mogoče se pa starši brez teh narodnih voditeljev sedaj sami spametujejo. Ker se Slovenjgradecani toliko bojé, da jim vaši otroci okužijo nemško šolo, bodite vendar toliko usmiljeni, pa jih sploh ne pošiljajte več v to šolo, ki je za nje prava mučilnica, ker ne poznajo jezika, v katerem se tam poučuje. Vaši lastni otroci vas bodo enkrat preklinjali, kajti par nemških besedi, ki se jim bo v tej šoli vilo v glavo, to še dandanes ni dovolj za življenje. To leto bi bilo za nje popolnoma zgubljeno, ker bodo zamudili najmanj dva meseca poduka. Ne prodajajte svojih otrok za tistih par evrov, ki jih dobé običajno za božičnico. — Pa še nismo pri kraju z novicami. V Slovenjgradu sta naselila pred kratkim slovenski zdravnik in slovenski odvetnik, oba imata že baje dosti opraviti, saj se pa čuje o obeh eden glas, da sta vsak v svoji stroki izborna ali, kakor pravijo ljudje, „kunašna“. Hajd potem pa le k njima! — Najbolj me je pa razveselilo, da v „Narodnem domu“ nisem sedel več sam, kakor pred meseci, ko sem bil zadnjič v Slovenjgradu. Res, takrat postrežba ni bila Bog ve kaj, a zdaj je drugače. Kuhinja izborna, pivo dobro, vino raznovrstno. Saj to je tudi pošteno; če človek plača, se mu naj tudi

postreže. G. Radšel, nov gostilničar, je mož, ki je popolnoma na svojem mestu. Narodnjaki v Slovenjgradu in okolici, vaša dolžnost pa je, da zahajate pridno v „Narodni dom“, edino slovensko gostilno v mestu. Nikar pa ne pozabite, da je edini slovenski trgovec v mestu g. Družkovič! — Kadar pridem zopet v Slovenjgradec, pa prinesem za novice večjo mavho seboj. Mogoče poizvem do takrat imena tistih turnerčkov, akademičnih in zelo neakademičnih, ki prepevajo večsi pred dr. Bratkovičovo pisarno „miserere“, ki celo noči razsajajo, izzivajo mirne ljudi, pa tudi imena trgovin, kjer so nekateri teh ponočnih junakov vslužbeni. Naj ljudje zvejo, kam nosijo slovenski denar.

Popotnik.

Naše vžigalice!

Skrbite, da pridejo v vsako hišo naše vžigalice! — Vsak trgovec, pri katerem kupujete, jih mora imeti, vsaka gostilna, v katero zahajate, vsaka naša gospodinja! — Dolžnost vsakega našega so-mišljenika, da zažiga tobak in smodke le z vžigalicami »Za obmejne Slovence«!

Celjski okraj.

c Izpred porotnega sodišča v Celju. Pred kakim mesecem smo poročali, da so našli blizu Konjic ubitega finančnega nadpaznika Alojzija Kokola iz Kopra. Uboja je bil obtožen Franc Strelec, mesarski pomočnik v Konjicah, ki se je dne 8. septembra sešel s Kokolom v Gorenjakovi gostilni v Skalcah pri Konjicah. Bila sta oba precej vinjena. Prišlo je do majhnega prepira, v katerem je potegnil Kokolj sabljo ter začel teči za Strelecem. Ker se je ta bal, je med begom pobral kamen ter ga vrgl Kokolju v glavo, da mu je prebil lobanjo. Ker so porotniki potrdili vprašanja o silobranu, je bil Strelec popolnoma oproščen.

c Cena savinjskemu himelju je zadnji čas silno poskočila ter se je plačal kilogram po 5 do 6 kron.

c Dobrna. Začetek šole je bil pri nas tako zanimiv, da moramo o njem govoriti tudi javno. Šola sicer pri tem ne pride toliko v poštev, pač pa naš slavnostni vodja šole, slovenski Nemeo Vogler. Vpisovanje otrok je trpelo dva dni. Seveda, za pest novincev je treba dva dni. Ne vemo, če potrebujejo na gimnazijah toliko časa. Dne 4. oktobra je bila šolarska, ob enem cesarska sv. maša. Ko je prišlo do cesarske pesmi, smo s čudom zapazili, da otroci dobrnske šole ne znajo cesarske pesmi. Spogledovali smo se, kaj to pomeni. Gospod Vogler, ki je sedel pri orglah, ni odprl svojih ust, da bi pomagal otrokom. Seveda, če bi bilo treba hajlati na zdravje dobrnskega fajerbera, bi vzel pa Vogler polna usta. Cesarska pesem pa mu je menda preveč slovenska! Ko bi ne, bilo gospodične Levstikove, bi sploh ne prišlo do petja cesarske pesmi, zakaj šele pri drugi kitici so otroci vedeli, da se hoče peti cesarska pesem. Vso odgovornost za to nosi Vogler, zakaj vsaj otroci tretjega razreda, ki je v njegovih rokah, bi morali znati cesarsko pesem. Pripomniti moramo vključ temu, da Vogler celo leto z malimi izjemami v pešju splohi ne uči drugega, nego cesarsko pesem. O priliki se zmemimo o Voglerjevem trudapolnem delu med šolskim letom.

c Iz Gomilske. Z ozirom na nečuvstvo obreko-vanje v „Narodnem Listu“ štev. 44 od 7. t. m., izjavljamo koncem podpisani v imenu gomilskih faranov sledeče: Ničvrjedn povzročitelj tega dopisa, ki se je drznil zlorabiti podpis blatenju pod imenom „Več faranov“, ni vruden, da bi se prišteval še k našim faranom, daši biva še v naši sredi ter upamo, da ga že predobro poznamo. Zahtevali bi od tega duševnega siromaka, da naj proglasi imena vseh tistih, ki bi naj bili zapopadeni v tem podpisu; ker pa vemo, da izvira ta nesramnost k večjemu le od ene hiše cele naše leve fare, mu rajši še to sramoto pustimo. Velmo, kako težko, kako sramotno bi bilo za njega, ki jo še skoro mlečnozobnež, in si upa kot takšen v ime-nu več faranov take podlosti našim poštenjakom pod-tikati — ko bi ga tudi mi na tem mestu klicali po ime-nu; sicer pa upamo, da ga že tako preveč peče vest nad njegovim početjem. Že to, da napada našega č. g. župnika, ki ga spoštuje cela fara, znači dopisni-ka. Kar se pa tiče našega, povsod priljubljenega in uglednega gospoda Maksa Oukala, ki pa ne mara več takšnim umetno zavitim, lažem, kakoršni je zmožen le tak človek, odgovarjati, pa bodi zbog resnicoljubnosti svetu povedano, da smemo Gomiljčani le ponosni bi-ti, da ga imamo v vseh naših družtvih, tako častne-ga, zaslužnega in vrednega člana zastopanega, ka-koršen je on, ter izjavljamo, da mu do danes nimamo še trohice nespoštnosti očitati; pač pa s ponosom rečemo, da je ravno on z ozirom na njegovo pridnost, sposobnost in zmernost čast očetove hiše, kakor tudi čast Gomilske. One podlitane mu podlosti so pa vse še v veliko večji meri pripisovati le našemu znane-mu lažnjivcu in hujšaku v „Narodnem Listu“. Sve-tujemo mu, naj od zanaprej molči, če ne zna druge-ga, nego lagati, sicer ga bomo javno razkrinkali, kar mu gotovo ne bo ljuho. — Sleđi 22 podpisov, ki so v uredništvu na razpolago.

c Sv. Jurij ob juž. žel. V štev. z dne 7. t. m. smo poročali, da je tukajšnji postajenačelnik napram

slovenskim strankam zelo neuljuden. Kakor se nam sedaj poroča, to poročilo ne odgovarja resnici. Postajenaželnik je sicer Nemec (Dunačan), a nimajo Slovenci nikakega povoda se čez njega pritoževati. Ker nečemo nikomur delati krivice, zato rade volje prekličemo dotično notico.

c St. Jur pod Taborom. Mislili smo, da so naši liberalci kaj boljši od drugih. Pa so ravno taki lažnjivci. V „Nerodnem Listu“ poročajo o pretepu med kapelskimi in prekopskimi fanti, kakor bi bili vsega krivi Orli. Med drugim pišejo: „Ti temo ljubeči ptiči Drča, Randigaj in drugi so pokazali svojo čukarsko spretnost in zmoglost fantom iz Prekope in Čepelja.“ Res pa je, da ne Drča ne Randigaj ne drugi niso in nikoli bili niso med Orli. Pač pa so se pretepanja naučili po liberalnih ostarjih in od prekopskih fantov, o katerih je itak znano, kaki čuki da so. Liberalci, zato pa le lepo jeziki za zobmi. Ta pretep in še grdo laž navrh si spet zabležite med svoje zasluge. Starši! Priporočajte svojim sinovom telovadni odsek Orlov in druga kršćanska društva, kjer se bodo učili prave mladeniške izobrazbe, učili pa tudi spoznavati lažnjive in srove liberalce.

Trbovlje. V nedeljo dne 24. oktobra dopoldne ob 10. uri ima pazniško strokovno društvo pri gosp. Jagru (Parašv) v zgornjih prostorih svoj sestanek. K temu sestanek se vabijo vsi pazniki, četudi niso člani tega društva. Na dnevnem redu je več zelo važnih zadev, zato je pričakovati obilne udeležbe.

c „Stajerca“ toži v drameljski, popred črešnjaki župnik Fr. Ogrizek. Obravnava pred porotniki se je začela 30. septembra, pa je bila preložena. „Stajerca“ govori o njej 10. oktobra čez vse strupeno. Župnika zopet dolži, da sovraži učitelje in šolo; da je kriv umobolnosti učitelja Adamiča ter da ga je spravil s tem ob kruh in službo. Bralci, sledite premišljeno dogodkom v prepiru z Adamičem. Pred tem učiteljem je župnik Ogrizek v miru živel štiri in pol leta, s stalnim učiteljem Brinarjem in provizoričnim Lovrencom Serajnik pol leta. Enako z Adamičevima naslednikoma Kožuhom in Raubarjem 3½ leta. Kožuh in Serajnik sta imela pri župniku hrano. Brinar je zadnje dni pri njem celo stanoval. Teh devet let torej ni župnik sovražil nobenega učitelja. Zakaj ni imel župnik takega miru tudi z Adamičem dve in pol leta? Sta se že poprej kje spraskala med seboj? Nič. Župnik ga ni poprej nikdar videl ni nikdar slišal, da živi. Veselje jo prepira je prinesel Adamič seboj. Nadučitelj na Paki in pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., oba župnika pri Sv. Jerneju nad Muto ter brat Adamičeve žene, Alojzij Heu v Mariboru, vedo grenkih povedati od njega. Sedanjega učitelja v Črešnjicah zasramuje s pismom, ki obsega 88 navadnih strani. Nadzornik Adamičev iz leta 1903 ga je najbolje opisal proti župniku Ogrizeku v njegovem stanovanju: Gospod župnik, častitam Vam, da ste se tega sitneža znebili. Prepira z učitelji in duhovniki izvrstno vajen, našel je takoj vzrok za nov prepir v Črešnjicah. „Stajerca“ ga imenuje 10. okt. Adamič je hotel za svojo nemško ženo imati v Črešnjicah učiteljsko službo iz ženskih ročnih del, akoravno ni iz slovenskega jezika izkušena. Pri obravnavi je „Stajerca“ zagovornik čisto pomotoma povedal, da se je šlo v Črešnjicah za nemško šolo. Uredniku in zagovorniku pa neče biti znano, kako postavno in pravično, brez sovraštva, je krajni šolski svet pri tem postopal. Adamiču je rekel, da rad podeli njegovi ženi službo takoj, če obljubi, da bo sčasoma naredila izkušnjo. Adamič je bil sprvega pri volji, potem pa že spremenil svoje misli, da je njemu izkušnja predraga, njej pretežka. Sodite bralci, slovenski in nemški, ali ni šolski svet z župnikom vred ravnal natančno po šolski postavi ter po vzgledu vseh, pametnih Nemcev, Italijanov in drugih narodov? Vsi zahtevajo, da mora vsak učitelj in učiteljica znati jezik svojih učencev. Iskrice sovraštva ni imel pri tem nikdo ne zoper učitelje, ne zoper Nemce. In vendar je bil ravno to najpoglavitejši in prvi vzrok vsega prepira v Črešnjicah. Ako se je Adamič nad tem jezil in od jeze zbolel, si bo li kateri pameten človek še upal trditi, da je župnik kriv Adamičeve bolezni in posledkov pri službi in kruhu? Pravično srce bi ne utripalo v njegovih prsih. Dve drugi reči sta se bile, zavoljo katerih se je Adamič neusmiljeno jezil, pa zopet brez župnikove krivde. Župnik ne sme brez dovoljenja višjih nikomur dati ne za lopato župnijske zemlje in nobene pravice na tej zemlji. Adamič si je pa hotel brez vsega vprašanja in prošnje prilastiti kos župnijske zemlje in pravico do župnijskega vodnjaka. Župnik mu ni tega pustil, odtod toliko hrupa po časnikih. — Ko je župnik videl, da ne bo miru, je neprenehoma prošil za drugo župnijo, zato da bi Adamič na stare dni, morebiti pod drugim župnikom, ostal v službi. Prišlo je drugače. Celjska sodnija je spoznala Adamiča za umobolnega. Moral je iti v pokoj. V pokoju ima kruha 1300 kron. Ob službo ga je spravila torej bolezen, katere župnik ni kriv, ob kruh pa ga ni spravil nikdo. Ko bo „Stajerca“ zopet pogledal svojo številko od 12. julija 1903., bo videl svoje potrdilo, da je župnik Ogrizek pri tem nedolžen. Sedem dolgih let dela mu že „Stajerca“ z obrekovanjem velike krivice. Čas je, jih popraviti in ne več sprejemati dopisov od umobolnega človeka.

Brežlški okraj.

b Koprivnica. Umevno je, da z našim kat. izobraževalnim društvom ne bo nič. G. nadučitelj nam res ne more dati prostora, a bolj naklonjeni nam bi lahko bili koprivniški posestniki. Žal, da nasprotuje le sobičnost.

b Malikamen. Tri potresne sunke smo občutili pri nas, 8. in 10. t. m. — Začela se je trgatav z mokrim vremenom.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Lepa smrt duhovnika. V vasi Lisac pri Dubrovniku je bil po 40 letnem službovanju v pokojen tamošnji župnik, don Marko Glunčič. Napisal si je poslovilen govor, ki bi ga govoril pri službi božji 10. t. m. Dan prej, t. j. v soboto 9., pa je šel na sprehod skozi vas. Ko ljudstvo zagleda svojega med njim osivelega dobrega duhovnega očeta, hiti k njemu vse kar more, mlado in staro, moški in ženske in vsi ga s solznimi očmi prosijo, naj jih ne zapusti. Župnika je ta krasni izraz ljudske ljubezni tako ganil, da se je hotel udati — ko naenkrat dvigne roke, zaplače — in se mrtev zgrudi sredi svojih vernih župljanov. Od srečnega razburjenja je starčka zadela kap.

† Srbski zdravnik-čudak. Dr. Jovanović, o katerem so listi poročali, da je zapustil belgrajski akademiji znanosti vse svoje premoženje v vrednosti 200.000 kron, je bil velik skopuh in čudak. Hranil se je samo s kruhom in fižolom in hodil oblečen kakor pravi berač. Ko je došlo odposlanstvo akademije v njegovo stanovanje v Leskovcu, da prevzame inventar, je našlo ondi največji nered in nesnago. Stanovanje je vedno stražilo po sedem gosi in pes. Sredi umazanega perila in nogavic so našli oguljene hlače in v njih 80.000 frankov, ki so bili omenjeni tudi v oporoki. Ostalo premoženje je imel naloženo v srbski narodni banki v Belgradu. Pokojni dr. Jovanović je bil znan kot čudak in skopuh, a da bi imel toliko, ni nihče pričakoval, še manj pa, da bi zapustil vse v znanstvene svrhe.

Književnost.

§ Izšel je lep stenski koledar za leto 1910. Dobiva se pri gospodu Ivanu Klincu v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Gostilne, šole, župni in županski uradi ga dobivajo brezplačno. Poslati je treba le znamko za poštnino.

§ Marijin otrok. Vodilo za ude Marijine družbe; priredil in založil cistercijski red v Zatični. Ta priljubljena in mična knjižica bo izšla na mnogostranske prošnje v drugem natisu okoli novega leta. Dobivala se bo naravnost pri založništvu v Zatični in v vseh knjigarnah. Tisk in lično vezavo oskrbi trdka J. Krajec nasl. v Novem mestu. Kaj več o njej, ko izide.

§ Nagrobnice. Uredil Francšek Marolt, učitel. Izdala in založila „Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani. — Cena lično vezani knjigi 2 K 40 vin. V jako lični in obenem zelo prikladni žepni obliki so nekoliko premenjene oziroma pomnožene že vdrugič izšle od gosp. Fr. Marolta urejene „Nagrobnice“. Poleg že znanih lepih, v srce segajočih, a seveda že močno obrabljenih nagrobnic („Blagor mu“, „Človek glej“, „Nad zvezdami“, „Jamica tiha“, „Usliši nas Gospod“, in še per drugih) dobimo v Maroltovi zbirki tudi izredno veliko število novjših, deloma že v prvi izdaji se nahajajočih, deloma v tej zbirki ali sploh še nenatisnjenih krasnih nagrobniških sprevodov. Želeti je le, da slavna pevka društva nekoliko časa prenehajo s starejšimi ter začno ob pogrebnih prilikah peti novejša nagrobnice. Kako tolažljivo bodo učinkovale n. p.: Aljaževa „Pri mrtvaškem sprevodu“, Viharjeva „Žalostinka“, Ferjančičeva „Pokojnemu v slovo“, Gerbičeva s posebnim krasnim bilčevim besedilom, pa tudi glasbeno ne zaostajajoča „Na grobu“, potem cela vrsta Foersterjevih, na dr. G. Pečjak-ova besedila zloženih, vsestransko vzornih, glasbeno formalno dovršenih in globoko občutenih nagrobnic. Ne sicer lahko izvedljiva, toda najlepša, najresnejša in največkrat se glaseča in dajo najbolj pretresujoča pa je Mendelssohnova „Beati mortui“. Zbirko zaključujeta Foersterjev štiriglasen krepak zbor „Libera“, kateremu slede običajni liturgični odgovori, povzeti iz sedaj uradno vatičanske koralne izdaje in psalem „Miserere“ po znani sh. loni.

§ Velik punt naj naroči vsak naš bravec, ki se zanima za zgodovino Goriške! Kritika je to kmečki povest polvalno sprejela, in gotovo ne bo nikomur žal, ki jo kupi. V tej zgodovinski povesti najde čitatelj marsikateri spomin na davne dni, ko so se kmetje morali boriti za pravico in prostost, ko so prelivali srčno kri za staro pravdo in za svojo domačijo. Dvesto let je že preteklo od tedaj, kar se je vršil največji kmečki upor na Goriškem, izporočila o njem so se skoraj izgubila med ljudstvom in le še tuintam — osebno v gorah — se je ohranil kak spomin nanj. „Veliki punt“ pa ima namen te spomine rešiti, da se ne izgube v prašnih arhivih, ampak na novo oživiti v srcu slovenskega ljudstva kot priče naše žalostne, a slavne preteklosti. Zato pripravljamo to knjigo vsakemu zavednemu Slovencu; naroča se v „Narodni tiskarni“ v Gorici in stane s poštnino K 1.70. Cena je za precej obširno knjigo pač tako nizka, da si povest lahko vsakdo nabavi.

Drobtinice.

d Čehi na Dunaju. — Dunajski Nemci po vsej pravici trepečejo pred češko poplavo Dunaja. Češki dunajski socialisti imajo nad 90 političnih organizacij; češke strokovne organizacije imajo okroglo 25.000 članov. Češke delavske posredovalnice na Dunaju prekrbujejo svojim rojakom kolikor možno mnogo služb po delavnicah in tovarnah. Pa tudi čeških obrtnikov, zlasti manjših, je vedno več. V IX. okraju imajo Čehi lastno obrtno nadaljevalno šolo. Češki krojači so ustanovili lastno veliko delavnico za obleke. Poleg 11 krajevnih podjetij „Komenskega“ imajo dunajski Čehi 159 denarnih zavodov in društev, ki podpirajo češki življenj. Razum tega izhaja na Dunaju 31

čeških časopisov, med njimi dva dnevnika z več nego 20.000 naročniki. Najplivnejši list je „Videmski denik“, ki je sicer nestransarski, vendar se mu takoj pozna, da ga urejujejo narodni socialisti.

d Loterija. — Preteklo leto so znosili ljudje v loterije 34.000.000 K. Dobitkov pa se je izplačalo 1.300.000 K. Na vsakega 90. igralca pride dobiček ne celih 18 K. Država je imela čistega dobička 15.000.000 K. Se vedno ni slabo na svetu, ker zmečejo ljudje toliko milijonov v judovsko in državno kaso.

d Gospodarske šole v Avstriji. Leta 1907—8 je bilo v Avstriji 175 gospodarskih šol z 8563 dijakmi. Od teh so bile 3 visoke z 1077 dijakmi, 3 akademije, 9 srednjih šol, 5 višjih gospodarskih šol, 2 višji vinogradniški šoli in 1 višja pivovarska šola za 1874 dijakov. Dalje je 41 kmetijskih šol s celoletnim poukom, 80 z zimskim poukom, 11 nižjih gospodarskih šol, 17 mlekarških in gospodarskih, 24 nižjih šol za hmeljarstvo, vinogradništvo itd. ter 2 pivovarski šoli.

d Slovanski dom za izseljence v New Yorku. V minulemu letu se je osnoval v New Yorku vseslovenski odbor, ki si je nadel nalogo, skrbeti za slovanske izseljence. Ta odbor se je obrnil s posebno okrožnico do slovanskih bogatašev v starem svetu, da bi prispevali za zgradbo vseslovenskega izselniškega doma. Ruski car je daroval 500 rubljev, ter obljubil, da bo dal vsako leto pomoč slovanskemu domu, ki ima postati zavetišče vseh slovanskih izseljencev.

d Kdo je bil Ferrer? — Ferrer je bil anarhist, ki je s pomočjo denarja neke Francozinje, ki je bila pod njegovo oblastjo, ustanavljal šole, v katerih se je sistematično zapovedovalo uničenje vsega, kar obstoji, razdejavanje cerkev, samostanov, odprava oblastnih, razpust vojske itd. itd., in ki je mnoge anarhistične spise ali sam sestavil ali jih dal v svoji izločbi.

d Bogat mož. Umrl je v Ameriki bogataš Harrimann, ki je bil lastnik mnogih ameriških železnic. Svoji soprogi je zapustil dve milijardi in 325 milijonov frankov, vsakemu svojemu otroku 30 milijonov, ostalim sorodnikom 50 milijonov. Zapuščinski davek znaša 15 milijonov. Bogat je bil res ta mož, pa vendar ni imel toliko, da bi bil podkupil smrt, da ga ne bi pobrala.

d Zrcalo za želedec. Pri eni zadnjih sej British Medical Association se je preiskovalo zrcalo za želedec. Iznšli so ga zdravniki londonske bolnice, ki trdijo, da je iznajdba enako redna Helmholtzovemu očesnemu zrcalu za goltanec. Zdravniku je želedec, ki leži v notranjstvi života, nevidljiv. To novo zrcalo obstoji kot peroč „Daily Telegraph“, iz dolgih cevi, ki imajo v sebi zelo kompliciran sestav zrcal ter na spodnjem koncu, ki se suče, malo električno žarnico. Ako se gleda skozi gornjo odprtino cevi, se more opaziti v razsvetljenem želedecu opeklino, oteklino, sploh razne bolezni, ki so se dozdaj določile le s težavnimi kemičnimi in fizikalnimi poskusi. Sedaj uporabljajo to želedecno zrcalo zdravniki londonske bolnice samo v narkozi. Upajo pa, da se bo tehnika uporabljivosti nove iznajdbe v toliko razvila, da ne bo treba narkotizirati bolnika.

d Koliko je vreden mož? V Clevelandu toži Ana Pelikan vdovo Marek za 10.000 dolarjev odškodnine, ker ji je vdova izneverila moža.

d Vzrok ločitve zakona. V Chicagi je neki sodnik razsodil, da je vsaka ženska opravičena ločiti se od moža, ako je v nedeljo samo pustila doma. Zato so praktični Amerikanci takoj prenaradili dotično božjo zapoved, ki se odslej glasi: Delaj šest dni v tednu, sedmega pa posveti edino le svoji ženki.

d Dvomljivo pejasnilo. Ko je neki knez potoval po svoji deželi, pride tudi v malo mestce, kjer ga je župan slovesno nagovoril. Pa ravno med govorom pride oset mimo in tako neznansko „riga“, da knez nevoljen zakliče: „Skrbite, da ta oset utihne!“ — Preplašeni župan preneha z govorom ter vpraša: „Ali mislite mene, svetli knez?“ — „Ne, onega,“ odgovori ta.

Najnovejše novice.

Državni zbor. Včerajšnja prva seja poslanske zbornice je bila izredno mirna. Ko so stopili ministri v dvorano, pozdravili so jih češki radikalci z burnimi abeng-kliki. Nato je nastal mir. Seja je trajala samo 20 minut. Predsedoval je starostni predsednik dr. Funke. Po kratkem nagovoru je naznanil, da se prihodnja seja vrši v petek. Na dnevnem redu te seja je volitev predsedstva.

Kronski svet se je vršil včeraj na Dunaju pod predsedstvom cesarja. Kronski svet je sklical cesar zato, da sliši iz ust ogrskih ministrov, na kak način bi se dala rešiti ogrska kriza. Trajal je le pol ure. Kakor se poroča, je bil brez uspeha.

Iz šolske službe. Prosto je učiteljsko mesto za možkega ali ženskega na trirazrednici v Lehnu pri Breznu; šola je v drugem plačilnem razredu. Služba se zasede provizorično ali pa tudi definitivno. Usposobljenost se mora dokazati v obeh jezikih. — Prošnje se morajo vložiti do konca meseca novembra.

Očeta svoje neveste ubil. Ubil je 17. t. m. kurjač južne železnice Franc Avguštin posestnika Jožefa Lešnika iz Sv. Nikolaja na Dravskem polju. Proj sta še bila v neki gostilni v omenjeni vasi, a sta se sprla, ker je Lešnik nasprotoval poroki svoje hčere z Avguštinom. Lešnik je zagrabil Avguština za vrat ta je pa udaril Lešnika s tako silo s pestjo po glavi, da je bil Lešnik takoj mrtev. Ubijalec je prišel drinjan v neko gostilno v Mariboru, pojedel na enem mestu tri porcije golaža in mirno pravil o svojem dejanju. Potem je šel in se javil sam policiji.